TANKÖNYVI ESET(EK)
Sine ira et studio = Harag és részrehajlás nélkül (Tacitus)

A mai tankönyvhelyzet előzményei

• **2017-18:** az állam az új Nemzeti alaptantervet (NAT) olyan munkacsoporttal dolgoztatta ki, **amelynek a nyilvánosság számára csak a vezetője (Csépe Valéria) volt ismert**. (Ennek nem mond ellent, hogy egy Egerben tartott plenáris konferencián Csépe Valéria felszólítására néhány másodperc erejéig 80-100 ember megmutatta magát a teremben éppen tartózkodóknak jelezvén, hogy ők működtek közre az új NAT kidolgozásában.)

• **2019-20:** a Csépe-munkacsoport által készített NAT-ot aztán – egy formális konzultáció után – **a kormány saját ideológiájának megfelelően dolgoztatta át**, és ehhez is a nyilvánosság teljes kizárásával készített kerettanterveket. A fentiekhez több milliárd forint EU-s forrást, közpénzt használtak fel.

• Mivel a tankönyvek alapjául szolgáló **kerettantervek csak 2020 februárjára készültek el**, ezért a NAT 2020-at reprezentáló új tankönyveket csak ezt követően lehetett érdemben átdolgozni.

• Az oktatási kormányzat **2020 március-áprilisban** többszáz egyházi és állami iskola, számos szakmai fórum és (szak)szervezet kérése ellenére – a már kialakult járványhelyzet ismeretében – **is ragaszkodott a NAT 2020 szeptemberi bevezetéséhez**, miközben nyilvánvaló lett, hogy a pedagógusok számára az új tantervre/tankönyvekre való érdemi felkészülés gyakorlatilag lehetetlenné vált.

• Az iskoláknak az 1-5-9. osztályra való tankönyvekből **áprilisban** úgy kellett „választaniuk”, hogy azok addigra el sem készültek.

A törvényi határidők miatt az oktatási kormányzatnak 2020. június 15-ig kellett (1-5-9. osztályra)
• 54 (61?) tankönyvet a NAT 2020-hoz átdolgoztatni • azokat az érvényes jogszabályok szerint jóváhagyatni
• és felvenni a hivatalos tankönyvjegyzékre.

Jogosan tehető fel a kérdés: pedagógiailag helyes/ész-szerű döntésnek bizonyult-e, hogy az oktatási kormányzat – a feszítő időkeretek ellenére – mindenáron erőltette a NAT 2020 (-as tankönyvek) szeptemberi bevezetését?

• A kérdést megválaszolandó a Tankönyvesek Országos Szakmai Egyesülete (a továbbiakban TANOSZ) közérdekű adatigényléssel fordult az Oktatási Hivatalhoz (továbbiakban OH). **A NAT 2020-as állami tankönyvek jóváhagyási folyamataira vonatkozó mintegy 900 oldalnyi dokumentumot a törvényes határidőn belül megkaptuk.** (Lásd az 1-2. sz. mellékletet!) Azok elsődleges feldolgozása megtörtént, amelynek legfontosabb mutatóit 2020-as közgyűlésünkön bemutattuk és megvitattuk. Tankönyvi esetleírásaink I. fejezetében elsősorban az OH-tól származó dokumentumokra hivatkozunk.

• Mivel az állami tankönyvek második (ún. kolofon) oldala **példás részletességgel dokumentált**, így a **nyilvánosság számára** az adott tankönyv fejlesztésében, jóváhagyásában, előállításában részt vevő valamennyi szereplő és háttéradat megismerhető. (Lásd a 4.sz. mellékletet!)

• A TANOSZ – 2015 óta – **folyamatosan kikérte és korrekten megkapta** a Könyvtárellátó Nonprofit Kft-től (továbbiakban KELLÓ) a részletes rendelési adatokat, beleértve az állami fejlesztésű, illetve állami kiadású tankönyvekét is. Tankönyvi eseteink II. fejezetét főként a KELLÓ adatokból származó tényekkel illusztráljuk.

Az írás a TANOSZ Műhelyében készült 2021 márciusában

Témagondozó: Romankovics András

TANKÖNYVI ESET(EK)

I. Nyugtalanító tények a NAT 2020-hoz készült állami tankönyvek jóváhagyási körülményeiről

„…vétkesek közt cinkos, aki néma.” (Babits Mihály: Jónás könyve)

Itt és most tömören ismertetjük és egy-egy jellemző példával illusztráljuk azt a folyamatot, amely alapján a NAT 2020-hoz készült kiadványok tankönyvi minősítést kaptak. (Valamennyi állításunkat az OH-tól, valamint az állami tankönyvek 2. oldaláról származó **nyilvános adatok** igazolják.)

Tények:

1. A NAT 2020-hoz készült 1-5-9. osztályos állami tankönyvek esetén fordult elő először, hogy a könyveket ugyanaz az állami intézmény minősítette tankönyvvé, amely azokat elkészítette.

Vagyis az Oktatási Hivatal egyik (fejlesztési) részlege a könyveket az Oktatási Hivatal (akkreditációs) részlegéhez nyújtotta be jóváhagyásra, és az – talán nem meglepő módon – a tankönyveket minden esetben feltétel nélkül pozitívan is bírálta el.

• **Példák sokasága bizonyítja, hogy ez a jóváhagyási konstrukció sem jogi, sem minőségi garanciát nem nyújt az objektív/független elbírálás követelményeinek.** Minimum aggályos, hogy a fenti jóváhagyási alaphelyzetet például egy versenyjogi szempontú felülvizsgálat vajon üdvözlendőnek találna-e? **A TANOSZ ezt az intézményi szintű összeférhetetlenség tankönyvi esetének tartja**, melynek forrása a 2019-ben törvénysértő viszonyokat létrehozó kormányrendelet volt. (Vajon ki lehetett az aláíró?)

• Árulkodó példa az *összeférhetetlenségre,* hogy **az OH elnöke** lehetett egyben az 5. osztályos Etika(!) tankönyv tudományos-szakmai lektora is. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy • **az OH *fejlesztő osztálya*** kérelemmel fordul **az OH *elnökéhez*** (?!)• hogy a beadott tankönyvet **az OH *akkreditációs* osztálya** bírálja el!

A tankönyv 2. oldalán megjelenik: **a kiadásért felel dr. Gloviczki Zoltán elnök.** No comment!

2. Az Oktatási Hivatalnak nem kell fizetnie, mert „egyenlőbb” a többi kiadónál?

• Az OH elnöke kínosan szabadkozó magyarázatot adott arról (lásd a 2.sz. melléklet bekeretezett részét!), hogy a jogszabályban rögzített és tankönyvenként több százezer forintot azért nem fizették be, mert **„a kérelmező és a jóváhagyó is ugyanannak az Oktatási Hivatalnak a része”**. A tankönyvvé nyilvánítási kérelemnek (lásd a 3.sz. melléklet kiemelt részeit!) terjedelemtől függő eljárási díja van, amely alól nincs kivétel. Vagy van az OH, amely „egyenlőbb” a többi kiadónál, s ez rá nem vonatkozik?! Ez a nyílt beismerés újabb adalék a tankönyv-jóváhagyási eljárás korábban már jelzett **diszkriminatív** voltának.

• Megjegyzés: a magánkiadók tankönyveinek jóváhagyási eljárását meg sem kezdhették addig, amíg az eljárási díj nem került a OH számlájára… (Már a látszatra sem kell ügyelni, mert úgy gondolják, ezt a nyilvánvaló megkülönböztetést úgysem teszi szóvá senki?)

3. Az oktatásirányítás teljes apparátusa számára – az államtitkár(ság)tól az OH-ban dolgozó (vezető) munkatársakig – előre tudható volt, hogy a rohammunkában készülő tankönyvi átdolgozások többsége esetében érdemi szakértői bírálatra bizonyosan nem lesz elegendő idő…

• Ennek ellenére, a látszatot itt mégis fenntartva, az ún. kirendelő végzésben – *legalábbis papíron – 15-26 napot adtak* a szakértői értékelés elvégzésére. (A magánkiadók tankönyveinek szakértői értékelése nemigen fejeződött be 60 napnál korábban.)

• A valóságban aztán a legtöbb szakértőnek „informálisan tudtára adhatták”, hogy mikorra illik/kell leadniuk az elvárt végeredményű értékelést. Lettek is olyan szakértők, akik 3-4, mások 5-6 nap alatt készültek el akár több tankönyv egyenként több száz oldalas anyagának bírálatával. (Az 5. sz. mellékletből megtudható, hogy a szakértők a papíron aláírt kirendelési végzéshez viszonyítva ténylegesen *hány nap alatt végeztek* egy vagy több tankönyv értékelésével. Feltűnő egyes szakértők „nagy étvágya”.) A 6.sz. melléklettel azt próbáltuk érzékeltetni, hogy a

színessel kiemelt tankönyveknél nemigen látjuk annak garanciáját, hogy ennyi idő alatt igényesen (és a minőségre koncentrálva) el lehet végezni a bírálatot. Az 5-6. sz. mellékletek figyelmes tanulmányozása tanulságos meglepetésekkel szolgálhat…

4. Hogyan lehetett elérni, hogy a jóváhagyás villámgyorsan és biztos végeredménnyel járjon?

Kétségünk ne legyen: olyan, a Hivatal számára sokat próbált szakértőket kellett találni, akiknél eléggé biztosak lehettek abban, hogy „helyből" (például a hibajavítások kikényszerítése nélkül) jóváhagyásra ajánlják a (valószínűleg) csak képernyőn megtekinthető tankönyveket, pedig a tankönyvvé nyilvánítási kérelem szerint a megjelenő tankönyvvel azonos kivitelű nyomtatott tankönyvet kell beadni két példányban.

• A fenti megállapításra abból következtetünk, hogy az egyik szakértő tételes hibajegyzékén az alábbiakat írta: *„Szeretném tisztázni, hogy a száznál is több „shutterstock" és „stockphoto" vízjelű képet sehol nem számítottam hibának, hiszen a nyomdai előkészítés fázisában lévő példány (kiemelés tőlem: R.A.) nyilvánvalóan nem a végleges kiváló minőségű képeket tartalmazza."* A 7.sz. mellékletből a szakértői jelentések néhány minőségi (százalékos) pontszáma és a helyesírási hibák összessége olvasható le.

• Nem tűnik túl optimistának, hogy az összes tankönyvből – 3 tankönyv kivételével – az értékelések 95-100% közé esnek?!

• Reális lehet-e, hogy – 3 tankönyv kivételével – a szakértők így nyilatkoznak: „A tankönyvben *nincsenek helyesírási hibák*. Másik formulával: *nem találtam helyesírási hibát. (?!)"*

• Vajon mi vihette/vehette rá a Történelem 9. tankönyv szakértőjét, hogy a két oldalon át felsorolt 20 (!) tartalmi és 50 (!) „technikai" hiba ellenére *feltétel nélküli jóváhagyásra javasolja* az adott tankönyvet? (A magánkiadók tankönyvei minden esetben csak akkor kaptak tankönyvi engedélyt, ha a hibák javítását ténylegesen bemutatták.)

Megjegyzések:

• A szakértők nem alkalmazottai az OH-nak (mint az ott dolgozó szerkesztők, ügyintézők stb.), tehát nem állnak egzisztenciális függésben az állami hivatalból őket megkeresőkkel szemben: szabadon dönthetnek, hogy anyagi vagy egyéb más megfontolásból részt vesznek-e az eljárásban.

• Ugyanakkor **minden eddiginél nagyobb felelősséggel tartoznak az elbírált tankönyvek szakmai színvonaláért,** hiszen már nem csak annyi a dolguk, hogy egy-egy kiadványról véleményt alkossanak. Hiszen az ő javaslatuk alapján hagyják jóvá azokat az állami tankönyveket, amelyeket aztán kötelezően és szinte kizárólagosan használnak az iskolák. Mi sem fejezi ki jobban ezt a felelősséget, mint hogy a kötet készítői mellett az ő nevük is nyilvános a bírálatuk alapján tankönyvvé nyilvánított kiadványok második oldalán.

Összegzés: az 1-5-9. osztályhoz készült állami tankönyvek esetében az érdemi elbírálás és az objektivitás körülményei erősen megkérdőjelezhetőek. Ez pedig nem nyújt garanciát a (jobb) tankönyvi minőségre, ezért a tankönyvektől függő oktatási eredmények javulása sem várható…

Az írás a TANOSZ Műhelyében készült 2021 márciusában

Témagondozó: Romankovics András

Tankönyvi esetleírásunk II. fejezetében (rövidesen) az alábbi kérdésekre keressük a választ:

Hogyan fogadták az iskolák az új NAT-os tankönyveket, különös tekintettel az állami fejlesztésű (korábban OFI-s, most OH jelzésű) tankönyvekre? Mi olvasható ki a KELLÓ rendelési adataiból?

Tanügy-igazgatási és Köznevelés Hatósági Főosztály
Akkreditációs és Nyelvvizsgáztatási Akkreditációs Osztály
Dr. Szikora Ágnes

Másolatot kap:
Dr. Gloviczki Zoltán

Tárgy: közérdekű adatkikérés a NAT 2020-hoz készült kiadványok tankönyvvé nyilvánítási eljárásáról

Tisztelt Szikora Ágnes!

A NAT 2020 nyomán közzétett kerettantervekhez készült első/ötödik/kilencedik évfolyam új tankönyvei felkerültek a 2020/21-es tankönyvjegyzékre. A TANOSZ az egyetlen olyan szakmai egyesület, mely csak a közoktatás tankönyveivel foglalkozik. A TANOSZ elnöksége nevében arra kérem Önt/Önöket, hogy a NAT 2020-hoz készült állami tankönyvek egy részéről a tankönyvvé nyilvánítási eljárás alábbiakban felsorolásra kerülő dokumentumait – a törvényes határidőn belül – elektronikusan küldjék el a TANOSZ e-mail címére: tanosz@tanosz.info.

Az elmúlt években a TANOSZ az EMMI-n keresztül az Oktatási Hivataltól két alkalommal is kérte és megkapta az állami tankönyvek tankönyvvé nyilvánításáról szóló dokumentumokat. (A járványügyi helyzet jelenleg nem indokolja a kért dokumentumok kiadásának elhalasztását.)

A következő oldalon felsorolt tankönyvekről az alábbi közérdekű dokumentumokat kérjük:

1. Vonalkódos kérelem a kiadótól
2. Az eljárási díj befizetésének igazolása
3. Kiadói nyilatkozatok
   a) átvett szerzői mű felhasználásáról
   b) átvett szerzői műről (nemleges)
   c) felhasználásról
4. Jelentések
   a) Szerkesztői jelentés a kiadótól
   b) Jelentés a kerettantervi megfelelésről (eredeti aláírással)
5. A pedagógiai és technológiai szakértő kirendeléséről szóló dokumentum
6. Részletes pedagógiai és technológiai szakértői vélemény

A fentebb felsorolt (1-6.) dokumentumokat a 2020/21-es tanévre szóló hivatalos tankönyvjegyzéken szereplő első/ötödik/kilencedik osztályos állami tankönyvek közül az alábbiakban megjelölt tankönyvekről kérjük.

Budapest, 2020.07.21.

A Tankönyvesek Országos Szakmai Egyesülete (TANOSZ) elnöksége nevében

Romankovics András, alelnök

TANKÖNYVESEK ORSZÁGOS SZAKMAI EGYESÜLETE
1095 Budapest, Soroksári út 48.
Adószám: 18058390-1-43

1.sz. melléklet

A TANOSZ közérdekű adatkikérésének első oldala

OKTATÁSI HIVATAL
ELNÖK

Tankönyvesek Országos Szakmai Egyesülete

Romankovics András
alelnök úr
részére

1095 Budapest
Soroksári út 48.

Ügyiratszám: TKHF/2212-2/2020.
Ügyintéző: Szikora Ágnes
Ügyintézőtelefon száma: +36-1-374-23-07
Ügyintéző e-mail címe: szikora.agnes@oh.gov.hu
Tárgy: Tájékoztatás teljes eljárásról
Melléklet: 44 tankönyv tankönnyvé nyilvánítási dokumentumai

Tisztelt Alelnök Úr!

Az Oktatási Hivatalhoz 2020.07.21-én érkezett közérdekű adatkérése tekintetében mellékleten küldöm az ön által megjelölt 44 tankönyv tankönyvvé nyilvánítási dokumentumait.

Adatkérő levelének 2. pontjában kéri a tankönyvek eljárási díjának befizetéséről szóló igazolást. Tekintettel arra, hogy az állami tankönyvfejlesztésért felelős szerv 2019. december 1-jétől az Oktatási Hivatal részévé vált, így díjfizetésre nem került sor, lévén a tankönyvvé nyilvánító szervezeti egység és a tankönyvfejlesztést végző szervezeti egység is – bár jól elkülönült szervezeti egységekként – az Oktatási Hivatal része.

Adatkérő levelének 5. és 6. pontjában kéri a pedagógiai és technológiai szakértő kirendeléséről szóló dokumentumot, valamint magát a szakvéleményt is. Ezzel kapcsolatban tájékoztatom, hogy *a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról, valamint a tankönyvellátásban közreműködők kijelöléséről szóló 501/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet* 9/E. § (1) bekezdésének 2019. január 1-jétől hatályos változata szerint az eljárásban a szakértő kirendelése csak lehetőség. Ez a rendelkezés összhangban van *az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvénnyel*, mely a szabad bizonyítás lehetőségét teremti meg a hatósági eljárások során, így a hatóságnak lehetősége van megválasztani az eljárás során a szükséges bizonyítási eszközöket. Ezekre a jogszabályi rendelkezésekre is tekintettel a tankönyvvé nyilvánítási eljárásokban technológiai szakértő kirendelésére nem került sor, így ezekre vonatkozó kirendelő végzések és szakértői vélemények nincsenek, ezért ezeket nem csatoljuk a levelemhez.

A többi pont tekintetében a kért adatokat a kért módon, elektronikus úton továbbítjuk.

Budapest, 2020. augusztus 5.

Üdvözlettel:

Dr. Gloviczki Zoltán
elnök

2.sz. melléklet

Az Oktatási Hivatal (OH) Elnökének válasza a TANOSZ adatkikérésére

Kérelem

TKF/736-1/2020

06.02 1

Oktatási Hivatal
tel.: 70/491-0522 fax.: 1/460-1822 e-mail: tankonyv@oh.gov.hu Ügyintéző: Balogh Ildikó (tel.: 70/491-0506 fax: - email: balogh.ildiko2@oh.gov.hu) Ügyintéző 2: Pogány Krisztina (tel.: 30/500-8147 fax: - email: pogany.krisztina@oh.gov.hu)
1055 Budapest , Szalay u. 10-14.

D86E62976B5EA8A0769A

8A429FD47C928D0AC327

Oktatási Hivatal

1054 Budapest
Báthory u. 10.

Ügyintéző:.....

Ügyiratszám:.....

Tárgy: Tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítási kérelem

Tisztelt Elnök Úr!

TKV/3186-1/2020

Kérem, hogy az alábbi adatokkal rendelkező könyvet tankönyvvé nyilvánítani szíveskedjék.

A könyv (imprimatúra) adatai

A könyv (imprimatúra) kiadói kódja:	OH-MIR01TA/I
Imprimatúra-e:	nem
Kiadvány besorolás:	tankönyv
Címe:	Ábécés olvasókönyv 1. osztályosoknak I. kötet
Alcíme:	nincs
Szerzője/Szerzői:	Barha Jánosné, Fukkné Fukász Enikő, Szalay Mária
Szerkesztője (alkotószerkesztője):	Boldizsárné Kovács Gizella
Fordítója:	nincs
Első kiadásának éve:	2020
Iskolai terjesztési ára (Áfával együtt):	0 Ft
Tankönyvvé nyilvánítás kezdete:	
A határozat száma:	
Érvényessége:	
A határozat kelte:	

A kapcsolódó kiadványok (tankönyvcsaládok, sorozatok) megnevezése:
Nyomtatott: OH-MIR01MA1, Olvasás-írás előkészítő füzet 1. osztályosoknak, , nyomtatott; OH-MIR01MA2, Írás munkafüzet 1. osztályosoknak, , nyomtatott; OH-MIR01TA/II, Ábécés olvasókönyv 1. osztályosoknak II. kötet, , nyomtatott;

Előző / külföldi kiadó:

Az oktatás típusa, amelyhez a könyvet (imprimatúrát) készítették

Az oktatás típusa: Közismeret

Ajánlott évfolyam (-tól -ig): 1.-1.

Nemzeti és etnikai kisebbségi oktatás: NEM nemzeti és etnikai kisebbségi oktatás

Sajátos nevelési igényű tanulók oktatása: Nem

Sérülés jellege:

Tantárgy: Magyar nyelv és irodalom;

NAT műveltségi terület: Magyar nyelv és irodalom (mód. NAT 2020);

Szakmai követelmény-modul(ok) megnevezése:

Ajánlott iskolatípus: Általános iskola;

*Kapcsolódó kerettanterv:*Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyama számára , 2020, _____ ;

Ajánlott óraszám:

Emelt szintű képzéshez ajánlott: Nem

Felnőttképzéshez ajánlott: Nem

Emelt óraszámú képzéshez ajánlott: Nem

A könyv (imprimatúra) jellemzői

A megjelenés éve: 2020

Tömege: 440 gramm

Megj. forma: Nyomtatott könyv - kartonált, (irkafűzött, és ragasztott kötés)

A megjelenés helye: Budapest

Belső old. színnyom.: Többszínnyomás

Borító színnyomása: Többszínnyomás

Terjedelme, méret (A5 ív): 10,1-20 A/5 ív

Mell. színnyomása: Nem értelmezhető

Terjedelem: 18,54 (könyvnél: A/5 ív, hangzó anyag- és videónál: perc) x 6.000

Kötésmódja: kartonált, ragasztott, fóliázott

Példányszám:

Tartós könyv-e: Nem

Ábrák aránya (%): 60

Szélessége: 202 mm (körülvágott méret)

Oldalszáma: 144

Magassága: 285 mm (körülvágott méret)

Kiadói megjegyzés:

A befizetendő igazgatási, szolgáltatási díj összege: 393 720 Ft.

Budapest, 2020.05.25.

Tisztelettel:

Kamp Alfréd Imre
P.H.

3.sz. melléklet

A tankönyvvé nyilvánítási kérelem adatlapja egy példával illusztrálva

A kiadvány 2020. 06. 10-től 2025. 08. 31-ig tankönyvi engedélyt kapott a TKV/3186-7/2020 számú határozattal.

A tankönyv megfelel a Kormány 5/2020 (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról megnevezésű jogszabály alapján készült Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyama számára megnevezésű kerettanterv magyar nyelv és irodalom tantárgy előírásainak.

A tankönyvvé nyilvánítási eljárásban kirendelt szakértő: Bódi Csilla

Tananyagfejlesztő: Bartha Jánosné, Fukkné Fukász Enikő, Szalay Mária

Kerettantervi szakértő: Fukkné Fukász Enikő

Lektor: Grófné Salamon Éva

Szerkesztették az Oktatási Hivatal Tankönyvfejlesztési Osztályának munkatársai. A tankönyv szerkesztői ezúton is köszönetet mondanak azoknak az íróknak, költőknek, képzőművészeknek, akiknek alkotásai tankönyveinket gazdagítják.

Illusztráció: Radnóti Blanka, Temesi Péter, Takács Viktória

Borítóterv: Radnóti Blanka illusztrációjának felhasználásával Slezák Ilona és Bánáti János készítette

Látvány- és tipográfiai terv: Dániel Andrea, Fekete Gabriella

A könyvben felhasználtuk az Ábécés olvasókönyv 1. osztályosoknak című művet, tananyagfejlesztők: Jegesi Krisztina, N. Császi Ildikó, Mezőlaki Ágota, Falusiné Varga Tünde, Pirisi Anna, Kóródi Bence, Farkas Andrea, valamint az Olvasás munkafüzet 1. osztályosoknak I. kötet című művet, tananyagfejlesztők: Jegesi Krisztina, N. Császi Ildikó, Mezőlaki Ágota, Kóródi Bence, Farkas Andrea, Sándor Csilla.
Raktári számok: FI-501020101/1; FI-501020103/1

© Oktatási Hivatal, 2020

ISBN 978-615-6178-06-0
Oktatási Hivatal
1055 Budapest, Szalay utca 10–14.
Telefon: (+36-1) 374-2100
E-mail: tankonyv@oh.gov.hu
A kiadásért felel: dr. Gloviczki Zoltán elnök

Raktári szám: OH-MIR01TA/I
Tankönyvkiadási osztályvezető: Horváth Zoltán Ákos
Műszaki szerkesztő: Kóródiné Csukás Márta
Grafikai szerkesztő: Slezák Ilona
Nyomdai előkészítés: WOW Stúdió (FG)
Terjedelem: 18,54 (A/5) ív • tömeg: 440 gramm
1. kiadás, 2020

Ez a tankönyv a Széchenyi 2020 Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program EFOP-3.2.2-VEKOP-15-2016-00001. számú, „A köznevelés tartalmi szabályozóinak megfelelő tankönyvek, taneszközök fejlesztése és digitális tartalomfejlesztés" című projektje keretében készült. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

Nyomta és kötötte az Alföldi Nyomda Zrt., Debrecen
Felelős vezető: György Géza vezérigazgató
A nyomdai megrendelés törzsszáma: 4996.49.01

magyar nyomdatermék
NYOMDA- ÉS PAPÍRIPARI SZÖVETSÉG

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

4. sz. melléklet
Példa az állami tankönyvek második (ún. kolofon) oldalára

A bírálandó tankönyv				A szakértői értékelésről			Díjazás	
Tantárgy	Évf.	Tk.	Oldal-	A kirendelés		A szakértő neve	A/5 ív	Ft
		db	szám	"Papíron"	Valóban			
			A	**B**	**C**			**D**
Matematika	5. B	1	242	24 nap	3 nap	Szentes Katalin	52,79	316 740
Matematika	1. B	2	268	15 nap	4 nap	Szentes Katalin	13,39	80 340
Matematika	1. A	4	454	25 nap	5 nap	Petz Tiborné	58,45	350 700
Fizika	9. A	1	232	17 nap	5 nap	Kondorosi Tamásné	29,87	179 220
Digitális kultúra	5. A	1	84	18 nap	6 nap	Kusper László	7,51	45 060
Ének-zene	9. A	1	120	19 nap	6 nap	Baloghné Zupkó Andrea	10,73	64 380
Biológia	9. A	1	280	18 nap	6 nap	Vámosiné Hegyi Andrea	36,05	216 300
Földrajz	9. A	1	216	26 nap	6 nap	Kürti György	27,81	166 860
Kémia	9. A	2	176	15 nap	6 nap	Müllner Erzsébet	22,66	135 960
Matematika	9. A	1	312	25 nap	6 nap	Kónya István	39,14	234 840
Matematika	9. B	1	312	25 nap	6 nap	Lipovits Ágnes	40,17	241 020
Színes irodalom	9. B	1	236	19 nap	6 nap	Cserjés Katalin	21,09	126 540
Olvasás-írás	1. A	4	648	19 nap	7 nap	Bódi Csilla	83,43	500 580
Történelem	5. B	1	144	19 nap	7 nap	Marczinkó István	18,54	111 240
Olvasás-írás	1. B	4	502	25 nap	8 nap	Kadosa Lászlóné	64,64	387 840
Matematika	5. A	2	446	19 nap	8 nap	Kónya István	57,42	344 520
Történelem	5. A	1	142	19 nap	8 nap	Marczinkó István	18,28	109 680
Magyar irod.+nyelv	5. B	2	416	19 nap	8 nap	Nádasi Ildikó	37,18	223 080
Történelem	9. A	1	184	17 nap	8 nap	Fazekas Csaba	22,92	137 520
Ének-zene	5. A	1	98	25 nap	9 nap	Ambrus Péterné	12,62	75 720
Magyar irodalom	5. A	1	252	25 nap	9 nap	Kakuszi B. Péter	22,52	135 120
Természettudomány	5. A	2	304	20 nap	9 nap	Szegediné Gonda Zsófia	39,14	234 840
Digitális kultúra	9. A	1	228	24 nap	9 nap	Györgyi Tamás	20,38	122 280
Ének-zene	1. A	1	75	25 nap	10 nap	Szabó Réka	9,66	57 960
Magyar irodalom	9. A	2	398	25 nap	11 nap	Cserjés Katalin	22,52	135 120
Etika	5. A	1	152	25 nap	13 nap	Koczó József	13,59	81 540
Magyar nyelv	9. A	1	112	25 nap	13 nap	Kakuszi B. Péter	14,42	86 520
Biológia	9. B	1	304	24 nap	13 nap	Penksza Károly	39,14	234 840
Magyar nyelv	9. B	1	172	25 nap	13 nap	Fényes-Bók Szilvia	15,37	92 220
Természettudomány	5. B	1	208	25 nap	14 nap	Bódis Bertalan	18,59	111 540
Földrajz	9. B	1	216	25 nap	14 nap	Kiss-Csapó Gergely	27,81	166 860
Kémia	9. B	1	140	25 nap	14 nap	Nagyné Németh Ildikó	18,03	108 180
Történelem	9. B	1	184	25 nap	14 nap	Marczinkó István	23,69	142 140
Magyar nyelv	5. A	1	168	25 nap	15 nap	Polgárné Pósch Judit	21,63	129 780

• A "papíron" kirendelt végzés és a valóságban leadott szakértői jelentés (B és C oszlop) különbsége
• A szakértői díjazás számítása: D=A/5 ív x 6000 Ft
• Az azonos színnel jelölt szakértők több tankönyv értékelését végezték el.
(Lehetnek közöttük önjelöltek is?)

5.sz. melléklet

A szakértői munkára <u>ténylegesen (valóban) rendelkezésre álló napok száma</u> a legkevesebbel kezdve

A bírálandó tankönyv				A szakértői értékelésről			
Tantárgy	Évf.	Tk.	Oldal-	Időtartam			A szakértő neve
		féleség	szám	Valóban	1 napra	Szakértői	
					eső old.	jelentés	
		A	**B**	**C**	**D**	**E**	
Magyar nyelv és irod.	1. A	4	648	7 nap	93 old.	+48 old.	Bódi Csilla
Matematika	1. A	4	454	5 nap	91 old.	+48 old.	Petz Tiborné
Matematika	5. B	1	242	3 nap	81 old.	+12 old.	Szentes Katalin
Matematika	1. B	2	268	4 nap	67 old.	+24 old.	Szentes Katalin
Magyar nyelv és irod.	1. B	4	502	8 nap	63 old.	+48 old.	Kadosa Lászlóné
Matematika	5. A	2	446	8 nap	56 old.	+24 old.	Kónya István
Matematika	9. A	1	312	6 nap	52 old.	+12 old.	Kónya István
Matematika	9. B	1	312	6 nap	52 old.	+12 old.	Lipovits Ágnes
Magyar irodalom+nyelv	5. B	2	416	8 nap	52 old.	+24 old.	Nádasi Ildikó
Biológia	9. A	1	280	6 nap	47 old.	+12 old.	Vámosiné Hegyi Andrea
Fizika	9. A	1	232	5 nap	46 old.	+12 old.	Kondorosi Tamásné
Színes irodalom	9. B	1	236	6 nap	39 old.	+12 old.	Cserjés Katalin
Földrajz	9. A	1	216	6 nap	36 old.	+12 old.	Kürti György
Magyar irodalom	9. A	2	398	11 nap	36 old.	+24 old.	Cserjés Katalin
Természettudomány	5. A	2	304	9 nap	34 old.	+24 old.	Szegediné Gonda Zsófia
		29	**5266**				
Kémia	9. A	2	176	6 nap	29 old.	+24 old.	Müllner Erzsébet
Magyar irodalom	5. A	1	252	9 nap	28 old.	+12 old.	Kakuszi B. Péter
Digitális kultúra	9. A	1	228	9 nap	25 old.	+12 old.	Györgyi Tamás
Történelem	9. A	1	178	8 nap	23 old.	+12 old.	Fazekas Csaba
Biológia	9. B	1	304	13 nap	23 old.	+12 old.	Penksza Károly
Történelem	5. B	1	144	7 nap	21 old.	+12 old.	Marczinkó István
Ének-zene	9. A	1	120	6 nap	20 old.	+12 old.	Baloghné Zupkó Andrea
Történelem	5. A	1	142	8 nap	18 old.	+12 old.	Marczinkó István
Természettudomány	5. B	1	208	14 nap	15 old.	+12 old.	Bódis Bertalan
Földrajz	9. B	1	216	14 nap	15 old.	+12 old.	Kiss-Csapó Gergely
Digitális kultúra	5. A	1	84	6 nap	14 old.	+12 old.	Kusper László
Magyar nyelv	9. B	1	172	13 nap	13 old.	+12 old.	Fényes-Bók Szilvia
Történelem	9. B	1	184	14 nap	13 old.	+12 old.	Marczinkó István
Etika	5. A	1	152	13 nap	12 old.	+12 old.	Koczó József
Ének-zene	5. A	1	98	9 nap	11 old.	+12 old.	Ambrus Péterné
Magyar nyelv	5. A	1	168	15 nap	11 old.	+12 old.	Polgárné Pósch Judit
Kémia	9. B	1	140	14 nap	10 old.	+12 old.	Nagyné Németh Ildikó
Magyar nyelv	9. A	1	112	13 nap	9 old.	+12 old.	Kakuszi B. Péter
Ének-zene	1. A	1	75	10 nap	8 old.	+12 old.	Szabó Réka
		20	**3153**				

El lehet-e végezni ennyi idő alatt igényesen (a minőségre koncentrálva) a szakértést?
A színnel jelölt 29 tankönyv esetében ez legalábbis erősen megkérdőjelezhető.

• A-oszlop: színnel kiemeltük, ha többféle tankönyv értékelését végezték
• D-oszlop: B/C (az 1 napra eső oldalak száma kerekítve)
• D+E-oszlop azt mutatja, hogy a C-oszlop napjai alatt hány oldalt kellett átolvasni+jelentést írni

6.sz. melléklet

A szakértői terhelés az 1 napra eső tankönyvi oldalak + a jelentés leadott oldalai szerinti sorrendben

A bírálandó tankönyv				A szakértői jelentés összetevőiből			
Tantárgy	Évf.	Tk.	Oldal-	Jelentés	**Értékelés**	Helyesírás	
		db	szám	+oldal	**%**	hiba	szöveg
Matematika	1. A	4	454	+12x4	**100**	0	nem talált
Matematika	1. B	2	268	+12x2	**100**	0	javították
Digitális kultúra	5. A	1	84	+16	**100**	0	**nincs**
Matematika	5. A	2	446	+12x2	**100**	0	**nincs**
Természettudomány	5. A	2	304	+13x2	**100**	0	**nincs!**
Matematika	5. B	1	242	+13	**100**	0	nem talált
Történelem	5. B	1	144	+12x2	**100**	-2	megfelel
Biológia	9. A	1	280	+12	**100**	0	**nincs**
Földrajz	9. A	1	216	+12	**100**	0	nem talált
Matematika	9. A	1	312	+12	**100**	0	**nincs**
Biológia	9. B	1	304	+12	**100**	0	nem talált
Kémia	9. B	1	140	+12	**100**	0	nem talált
Színes irodalom	9. B	1	236	+12	**100**	0	nem talált
Magyar nyelv és irod.	1. A	4	648	+12x4	**99**	0	**nincs**
Ének-zene	5. A	1	98	+15	**99**	-1	**nincs?**
Magyar irodalom	5. A	1	252	+15	**99**	-1	nem talált
Magyar nyelv	5. A	1	168	+13	**99**	0	**nincs**
Ének-zene	9. A	1	120	+12	**99**	0	nem talált
Fizika	9. A	1	232	+12	**99**	0	**nincs**
Magyar irodalom	9. A	2	398	+12x2	**99**	-1	
Magyar nyelv	9. A	1	112	+12	**99**	0	**nincs**
Magyar nyelv és irod.	1. B	4	502	+12x4	**98**	0	**nincs**
Etika	5. A	1	152	+16	**98**	-1	**nincs?**
Magyar nyelv	9. B	1	172	+12	**98**	0	**nincs**
Történelem	5. A	1	142	+16	**97**	0	**nincs**
Természettudomány	5. B	1	208	+15	**97**	0	**nincs**
Digitális kultúra	9. A	1	228	+18	**97**	0	**nincs**
Történelem	9. B	1	184	+12	**97**	0	**nincs**
Ének-zene	1. A	1	75	+12	**96**	0	**nincs**
Magyar irodalom+nyelv	5. B	2	416	+17x2	**96**	-3	**nincs?**
Matematika	9. B	1	312	+12	**95**	-2	mentes
		45					

Kémia	9. A	2	176	+12x2	**91**		VAN!
Történelem	9. A	1	178	+12	**90**		
					20 tartalmi hiba		
Földrajz	9. B	1	216	+12	**89**	0	nem talált

nincs = nem található

• 45 tankönyv esetében "hurráoptimizmusra" vall, hogy minőségük 95-100% között van, és szinte hiba nélküliek. (Vajon erről így vélekednek a gyakorló pedagógusok is?)

• Az alsó 4 tankönyv esetében volt érzékelhető némi kritikai hang, de ezeket a tankönyveket is feltétel nélkül javasolták…

7.sz. melléklet

A szakértői jelentések adataiból a százalékos pontozás sorrendjében